

Katsaus Säkyän kunnan varautumiseen

KHALL 16.12.2024 § 221
129/09.06.00/2023

Kuntien tulee valmiuslain ja muun lainsäädännön mukaisesti varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös yhteiskunnan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, mm. pitkät sähkökatkokset, tulvat, suuret onnettomuudet, terrorismi, sodan uhka tai sotatilanne.

Tavoitteena on, että kuntien toiminta ja palvelut jatkuvat totutulla tavalla kaikissa oloissa, myös yhteiskunnan häiriötilanteissa ja jopa poikkeusoloissa.

Poikkeusolojen määritelmä valmiuslain mukaan:

- 1) Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila;
- 2) Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii tämän lain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista;
- 3) väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti vaarantuvat;
- 4) erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila;
- 5) vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti; sekä
- 6) sellainen
 - a) julkisen vallan päätöksentekokykyyn;
 - b) rajaturvallisuuden tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen;
 - c) välttämättömien sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palvelujen saatavuuteen;
 - d) energian, veden, elintarvikkeiden, lääkkeiden tai muiden välttämättömien hyödykkeiden saatavuuteen;
 - e) välttämättömien maksu- ja arvopaperipalvelujen saatavuuteen;
 - f) yhteiskunnallisesti kriittisten liikennejärjestelmien toimivuuteen; tai
 - g) edellä a–f alakohdassa lueteltuja toimintoja ylläpitävien tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tai tietojärjestelmien toimivuuteen kohdistuva uhka, toiminta, tapahtuma tai näiden yhteisvaikutus, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti ja laajamittaisesti estyvät tai lamaantuvat tai joka muulla näihin vakavuudeltaan rinnastuvalla tavalla erityisen vakavasti ja olennaisesti vaarantaa yhteiskunnan toimintakykyä tai väestön elinmahdollisuuksia.

Kunnan varautumisen keskeisiä keinoja:

- Erilaiset suunnitelmat
- Henkilöstön ja kumppanien kouluttaminen ja yhteiset harjoitukset
- Kunnan fyysinen varustautuminen
- Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa
- Yhteistyö asukkaiden ja yhdistysten kanssa
- Suojautuminen kyberhyökkäyksiltä sekä ohjelmallisesti, fyysisesti, että koulutuksella
- Valmius toimintaan ja tiedottamiseen poikkeustilanteissa.

Kunnan asukkaiden oma varautuminen:

- Kotivara eli vettä, ruokaa ja tarpeellisia tarvikkeita
- Tiedot, riskeistä ja uhista, niiden ehkäisemisestä ja niihin varautumisesta

- Taidot toimia, kun kohtaat tavallisesta poikkeavan tilanteen
- Toimintakyky
- Asuinpaikan ja seudun yhteisöllisyys
- Vaikuttaa siihen, miten hyvin sinä, läheisesi ja yhteiskunta pärjäävät poikkeuksellisessa tilanteessa
- Ei tarkoita, että uskoisit jotakin pahaa tapahtuvan.

Kotivara on erinomainen perusta moniin tilanteisiin varautumiseen. Kotivaraan kuuluu vettä, ruokaa, lääkkeitä ja muita välttämättömiä tarvikkeita. Se ei ole erillinen varasto, vaan tuotteiden on hyvä olla sellaisia, joita käytetään arjessa muutenkin. Suositus on varata tarvikkeita sen verran, että kotitaloudessa pärjätään niiden avulla ainakin kolme vuorokautta. Pienikin kotivara kuitenkin auttaa. Tarvikkeiden varaaminen kannattaa tehdä silloin, kun arki sujuu normaalisti, se vähentää hankkimistarvetta, kun tarvikkeilla on suuri kysyntä. Kotiin varatuista tarvikkeista voi olla hyötyä muulloinkin, esim. sairauden kohdatessa.

Asukkaiden oma varautuminen perustuu kokonaan jokaisen henkilökohtaiseen vastuuseen, omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen.

Asiaa selostetaan kokouksessa. Kokouksessa esitettävä selostus sisältää salassapidettäviä tietoja.

Esityslistan liitteenä sisäministeriön julkaisema tiivistelmä kansalaisen varautumisen oppaasta, josta saa perusohjeet erilaisiin poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisesta ja niiden aikana toimimisesta.

Lisätietoja	Kunnanjohtaja Teijo Mäenpää p. 044-5171 012
Esittelijä	Kunnanjohtaja Teijo Mäenpää
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee varautumisen katsauksen tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

=====